

visionerne er blandt andet Arbejdstilsynets registrering af arbejdsmiljømæssige påvirkninger og helbredsforhold i forskellige brancher. Men også en bred debat i befolkningen og samarbejdet med arbejdsmarkedets parter om, hvad der fremover skal prioriteres i arbejdsmiljøindsatsen, har sat sig tydelige spor i handlingsprogrammets visioner. Det er således via dialog og samarbejde lykkedes regeringen at opstille en række visioner for arbejdsmiljøindsatsen de næste 10 år, som der er bred enighed om og tilslutning til.

Nogle af visionerne retter sig mod kendte og dokumenterede problemer, som det er vigtigt fortsat at fokusere på. Det er visioner om mest muligt at reducere/helt undgå:

- Dødsulykker som følge af arbejdsmiljøforhold.
- Arbejdsbetinget udsættelse for kræftfremkaldende kemiske stoffer og arbejdsbetingede hjerneskader på grund af udsættelse for organiske opløsningsmidler eller tungmetaller.
- Skader blandt børn og unge i forbindelse med arbejde.
- Skader som følge af tunge løft og arbejdsbetingede lidelser som følge af ensidigt, gentaget arbejde.
- Høreskader som følge af støjende arbejde.

Regeringen finder det nødvendigt at intensivere den forebyggende indsats på disse områder, så der sker en væsentlig reduktion af arbejdsmiljøbelastningerne. En sådan fornyet og intensiveret indsats vil samtidig få afledede positive effekter på andre dele af arbejdsmiljøet. Øget forebyggelse af dødsulykker vil for eksempel også kunne reducere antallet af andre alvorlige ulykker.

Handlingsprogrammet indeholder også mere fremadrettede visioner, der tager fat på nogle af de arbejdsmiljøproblemer, vi endnu ikke har set de fulde konsekvenser af. Det er visioner om mest muligt at reducere/helt undgå:

- Helbredsskader på grund af psykosociale risikofaktorer på arbejdet.
- Sygdomme eller alvorlige gener på grund af dårligt indeklima på arbejdspladsen.

Der kan i sagens natur ikke gives nogen garanti for, at visionerne er blevet til virkelighed i år 2005, men visionerne skal være det mål, der hele tiden arbejdes hen imod.

Regeringen ønsker med visionerne at gøre det synligt, at arbejdsmiljøindsatsen de næste 10 år skal øges på de prioriterede områder. Det fører ikke nødvendigvis til, at indsatsen over for alle

andre arbejdsmiljøproblemer nedprioriteres. Der vil fortsat være behov for at iværksætte initiativer inden for andre problemområder, som ikke knytter sig direkte til handlingsprogrammets visioner.

For at visionerne i handlingsprogrammet kan blive til virkelighed, er det afgørende, at alle aktører i arbejdsmiljøindsatsen gør en koordineret og effektiv indsats.

Handlingsprogrammet understreger arbejdsmiljølovens princip om, at virksomhederne selv skal løse arbejdsmiljøproblemer med vejledning fra Bedriftssundhedstjenesten, branchesikkerhedsrådene og organisationerne på arbejdsmarkedet samt med vejledning og kontrol fra Arbejdstilsynet.

Regeringen vil fortsat fokusere på virksomhedernes arbejdsmiljøarbejde som krumtappen i den danske arbejdsmiljøindsats. For at virksomhederne kan leve op til handlingsprogrammet, er det nødvendigt at styrke og udvikle virksomhedernes arbejdsmiljøarbejde.

Regeringen finder det også nødvendigt at vurdere de øvrige arbejdsmiljøaktører, som effektivt skal støtte virksomhederne i at skabe et godt arbejdsmiljø. Et velfungerende og effektivt samspil mellem virksomhederne og de øvrige arbejdsmiljøaktører er en væsentlig forudsætning for, at målene i handlingsprogrammet kan nås.

Arbejdsmiljøarbejdet i virksomhederne

Regeringen vil med øget styrke arbejde for, at virksomhederne selv bliver i stand til at løse deres arbejdsmiljøproblemer. På den enkelte virksomhed har arbejdsgiveren ansvaret for, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Men regeringen vil gerne understrege, at et vigtigt element i det forebyggende arbejdsmiljøarbejde er samarbejdet mellem ledelse og ansatte.

Samarbejdet skal fungere optimalt og kan foregå på mange måder. Regeringen ser derfor positivt på mulighederne for en mere fleksibel organisering af arbejdsmiljøarbejdet, herunder et styrket samarbejde mellem samarbejdsudvalg og sikkerhedsorganisation. Det kan skabe større sammenhæng mellem arbejdsmiljøarbejdet og virksomhedernes øvrige indsats for at udvikle de ansattes ressourcer og arbejdsvilkår.

Regeringen er opmærksom på, at mange små virksomheder ikke har pligt til at etablere en sikkerhedsorganisation. Men det betyder ikke,